

Η ΕΝ ΑΜΕΡΙΚῃ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΑΙ Η ΟΜΟΓΕΝΕΙΑ

ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΜΠΟΝΗ

Ἐπ' ἀγαθῇ συγκυρίᾳ τῆς παρουσίας τοῦ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀμερικῆς Βορείου καὶ Νοτίου, ἵνα παραλάβῃ τὸ ὑπὸ τῆς Ἀκαδημίας ἀπονεμηθὲν εἰς αὐτὸν χρυσόνομον Μετάλλιον, ἔκρινα σκόπιμον, τῇ προτάσει καὶ τῇ ἐγκρίσει τοῦ κ. Προέδρου, ἵνα ἐν εἴδει Ἀνακοινώσεως καὶ χάριν τοῦ ἐδρυτέρου κοινοῦ, ἐκθέσω ὀλίγα ἐκ τῶν πολλῶν ἐπιτευγμάτων τῆς ἐν Ἀμερικῇ Ἑλληνικῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, τῆς πνευματικῆς τροφοῦ τῶν τριῶν ἑκατομμυρίων Ὁμογενῶν μας, οἵτινες τιμοῦν πράγματι τὸ Ἑλληνικὸν Ὄνομα ἐν τῇ δευτέρᾳ ταύτῃ πατριδί των.

* * *

Μέσα εἰς τὴν πανσπερμίαν τῶν ἀνθρωπίνων φυλῶν καὶ τῶν ποικίλης ἐθνικῆς προελεύσεως ἀνθρώπων τῆς Ἀμερικανικῆς Ἠπείρου, ζῆ, κινεῖται καὶ δρᾷ ἐπὶ ὅλων τῶν πεδίων τῆς ἀνθρωπίνης δραστηριότητος καὶ τὸ Ἑλληνοστοιχεῖον τῶν τριῶν ἑκατομμυρίων ψυχῶν. Καίτοι τοῦτο ἀποτελεῖ συγκριτικῶς μικρὰν μεινότητα ἐν μέσῳ τοῦ μωσαϊκοῦ τῆς ὅλης Ἀμερικανικῆς κοινωνίας, ἐν τούτοις ἐδρίσκειται εἰς πολὺ ἀνωτέραν θέσιν πολλῶν ἄλλων ἐθνικοτήτων, αἵτινες καὶ πολυπληθέστεραι εἶναι καὶ ἀρχαιότεραι. Ποῦ ἄρα γε ὀφείλεται τὸ φαινόμενον τοῦτο τῆς ταχυτάτης αὐτῆς ἀνήσεως τῶν ἐγκατεστημένων μόλις πρὸ ὀγδοήκοντα ἢ ἐνενηκόντα ἐτῶν ἀδελφῶν μας ἐν Ἀμερικῇ; Δύο εἶναι κατ' ἐμὲ οἱ σπουδαιότεροι παράγοντες τῆς ἐξαιρετικῆς θέσεως, τὴν ὁποίαν κατέκτησαν οἱ Ἑλληνες μεταξὺ τῶν πολυαριθμῶν κατοίκων τῆς Ἀμερικανικῆς Ἠπείρου. Πρώτιστα πάντων, ἡ εὐφυΐα καὶ ἡ ἀκάματος δραστηριότης καὶ ἡ ἀποφασιστικότης τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς, ἡ ὁποία μὲ ἥρωισμὸν καὶ αὐτοθυσίαν ἀντιμετωπίζει ἐν ὄρα ἀνάγκης τὰς δυσχερείας τοῦ βίου καὶ συγχρόνως ἡ εὐγενῆς ὁρμὴ ἀνοδικῆς πορείας πρὸς κατάκτησιν θέσεως ἀεγνωρισμένης ἀξίας ἐν μέσῳ τοῦ ἐξελιγμένου κόσμου, μετὰ τοῦ ὁποίου ἡ μοῖρα τὸν ἔφερε νὰ συναδελφωθῇ καὶ συνεργασθῇ. Ἄλλ' ὀφείλομεν νὰ ὁμολογήσωμεν, ἔξω πάσης φυλετικῆς ἢ ἐθνικῆς προκαταλήψεως, ὅτι τὰ ἀνωτέρω χαρίσματα τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς εἶναι ἀπαύγασμα τῆς — δύναμαι νὰ εἶπω, μετὰ τὰς τελευταίας ἀρχαιολογικὰς ἀνασκαφικὰς ἀποκαλύψεις ποὺ πρόκειται νὰ δημοσιευθοῦν προσεχῶς — τὰ χαρίσματα

ταῦτα λέγω τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς ὀφείλονται εἰς τὴν ὑπὲρ πεντακισχιλιετῆ π.Χ. μεγαλειώδη Ἱστορίαν τοῦ πολιτισμοῦ τῶν Ἑλλήνων, ἀπὸ τῆς μυθικῆς καὶ διὰ συμβόλων ἐκφραζομένης, τῆς προϊστορικῆς, τῆς καθ' αὐτὸ ἱστορικῆς, τῆς μεσαιωνικῆς, ἀλλ' ἀκόμη καὶ τῆς νεωτέρας ἀγωνιστικῆς ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας Ἱστορίας τοῦ ὄντως εὐλογημένου λαοῦ, τῶν Ἑλλήνων! Ὁμολογητέον πάντως, ὅτι αἱ ὑποδειγματικαὶ καὶ ἄφθαστοι Παραδόσεις, τὰς ὁποίας ἐνεφύτευσεν εἰς τὰς ψυχὰς τῶν Ἑλλήνων ἢ διὰ τοῦ Χριστιανισμοῦ Ἐ λ λ η ν ο ρ θ ό δ ο ξ ο ς Πίστις διὰ τῆς ἐν ἐλευθερίᾳ ἐπιτεύξεως τῶν εὐγενεστέρων ἰδανικῶν ἐν τῷ βίῳ, πάντα ταῦτα ἔπλασαν ἀνειπαισθήτως ἢ καὶ ἐνσυνειδήτως τὴν Ἑλληνικὴν Ψυχὴν εἰς εὐγενὲς καὶ ὠραῖον π ρ ό τ υ π ο ν εὐαισθησίας ἐνὸς τελείου καὶ ἐπιδεκτικωτάτου εἰς πᾶσαν προόδον ὄντος, ὡς ἡ Ἱστορία ἐν τῇ διαδρομῇ τῶν αἰώνων εἰς ὅλα τὰ πεδία τοῦ πνεύματος καὶ τῆς Τέχνης ἀπέδειχθη ὅτι ἀντεμετώπισε καὶ ἀντιμετωπίζει πάντοτε μὲ ἀκατάβλητον ἠρωισμόν.

Πλέον τῆς φυσικῆς ἰκανότητος τοῦ Ἑλλήνος εἰς προσαρμογὴν καὶ δρᾶσιν ἐν τῇ ξένῃ, ἢ προόδος καὶ ἡ ἀΐησις τοῦ γοήτρου τῶν ἐν Ἀμερικῇ Ὁμογενῶν μας ὀφείλεται ἀσφαλῶς κατ' ἐξοχὴν καὶ εἰς τὴν ἐκεῖ ζῶσαν καὶ δρῶσαν Ἐ λ λ η ν ι κ ῆ ν Ὁ ρ θ ό δ ο ξ ο ν Ἐ κ κ λ η σ ί α ν ! Ἡ Ἐκκλησία μας ὄχι μόνον εἰς τὴν Ἀμερικὴν, ἀλλὰ καὶ εἰς ὅλα τὰ μῆκη καὶ πλάτη τῆς οἰκουμένης, ὅπου ζῆ καὶ κινεῖται τὸ Ἑλληνικὸν στοιχεῖον, εἶναι ἢ «ὄρνις, ἢ ἐπισυνάγουσα τὰ νοσσία αὐτῆς ὑπὸ τὰς πτέρυγας» (Ματθ. 23, 37), βοηθοῦσα, κατευθύνουσα καὶ προστατεύουσα τοὺς Ἑλληνας εἰς τὰ πάντα καὶ σεμννομένη διὰ τὰ τέκνα τῆς! Διὸ καὶ ἀπαξάπαντες οἱ Ἑλληνας, ὅπου δῆποτε γῆς, ἐν ὄψει τοῦ μεγαλειώδους ἔργου αὐτῆς, ὀφείλομεν νὰ κύπτωμεν τὴν κεφαλὴν εἰς ἐνδειξιν σεβασμοῦ, ἀγάπης καὶ ἐκτιμῆσεως πρὸς αὐτήν. Ὁ σεβασμὸς δὲ καὶ ἡ ἰδιαίτερα ἐκτίμησις ἡμῶν διὰ τὴν ἐν Ἀμερικῇ Ἑλληνικὴν Ἐκκλησίαν εἶναι ἢ δικαία ὀφειλὴ ἀπὸ μέρους ἡμῶν καὶ δι' οὗς λόγους θὰ ἀναπτύξωμεν κατωτέρω, ἀλλὰ καὶ λόγῳ τοῦ πολυπληθεστεροῦ Ἑλληνικοῦ στοιχείου, τὸ ὁποῖον ἀποτελεῖ τὸ ποίμνιόν τῆς. Τὰ χρονικὰ ὄρια πού ἐτίθεντο εἰς τὴν διάθεσίν μου δὲν μοὶ ἐπέτρεψαν νὰ ἐκταθῶ εἰς ἐξιστόρησιν τῆς ἀρχῆς τῆς πρώτης ὀργανώσεως τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἀριζοῦ. Ὅμως δὲν δύναμαι νὰ μὴ μνημονεύσω τὸ ὄνομα τοῦ σοφοῦ, τοῦ διορατικοῦ καὶ ὀραματιστοῦ ἀοιδίμου Μελετίου Μεταξάκη, Μητροπολίτου Ἀθηνῶν καὶ ἔπειτα Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου, ὅστις ἐν ἔτει 1918 πρῶτος διείδε τὴν ἀνάγκην ἰδρύσεως Ἐκκλησιαστικῆς Ἀρχῆς. Αἰωνία εὐγνωμοσύνη ὀφείλεται εἰς τὸν θεμελιωτὴν τῆς ἐν Ἀμερικῇ Ἐκκλησιαστικῆς Ἀρχῆς. Ἀξία μνείας εἶναι καὶ ἡ ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν τοῦ ἀοιδίμου Μητροπολίτου Ἀλεξάνδρου (1922 - 1930) ὀργανωθεῖσα εἰς «Θρησκευτικὸν Νομικὸν Πρόσωπον» ὑπὸ τὸ ὄνομα «Ἑλληνικὴ Ὁρθόδοξος Ἀρχιεπισκοπὴ Βορείου καὶ Νοτίου Ἀμερικῆς».

Ἡ Ἑλληνικὴ Ὁρθόδοξος Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀμερικῆς, Βορείου καὶ Νοτίου,

ιδρύθη επισήμως μόλις τὴν 19 Ν|βρίου τοῦ ἔτους 1921, ἐκυρώθη δὲ δι' ἰδρυτικῆς ἀποφάσεως τοῦ Σεπτοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου τὴν 11 Μαΐου τοῦ 1922. Τὴν 22 Ὀκτωβρίου τοῦ ἔτους 1975 προεβιβάσθη εἰς τὴν «ἐνάτην ἀπὸ τοῦ Καισαρείας τάξιν» ἐν τῷ Συνταγματίῳ. Μάλιστα δι' ἰδιαίτερον συνταγματικοῦ θεσπίσματος καθωρίσθησαν τὴν 22 Ν|βρίου 1977 τόσον οἱ ὄροι τῆς συστάσεως, ὅσον καὶ ἡ διοίκησις αὐτῆς. Ἐξίον σημειώσεως εἶναι ὅτι ἡ πρώτη Ἑλληνικὴ Ὁρθόδοξος Κοινότης ἐν Ἀμερικῇ ιδρύθη τὸ ἔτος 1865 ἐν Νέα Ὁρλεάνῃ τῆς Πολιτείας τῆς Λουϊζιάνας. Διὸ καὶ ἡ Ἀρχιεπισκοπὴ ἐώρτασε τὸ 1965 τὴν συμπλήρωσιν τῆς Ἀ' Ἐκατονταετίας τῆς ἐκκλησιαστικῆς ζωῆς τῶν ἐν Ἀμερικῇ μεταναστῶν ὀρθοδόξων Ἑλλήνων.

* * *

Ἄλλ' ἡ Ἑλληνικὴ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία τῆς Ἀμερικῆς ἤρχισε τὴν μεγαλειώδη ἀνοδικὴν πορείαν της, ἀφ' οὔτου τὸν Αὐγούστου τοῦ 1930 ἐξελέγη καὶ ἀνέλαβε τοὺς οἶκας τῆς Ἐκκλησίας ὑπὸ τὰς στιβαρὰς του χεῖρας, ἀποφάσει τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, ὁ ἀπὸ Κερκύρας καὶ Παξῶν Ἀθηναγόρας, ὁ μετέπειτα δοξάσας καὶ τὸν Θρόνον τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου. Διὸ καὶ κρίνω, πρὶν ἢ ἐκθέσω τὰ σημερινὰ ἐπιτεύγματα τῆς ἐν Ἀμερικῇ Ἑλληνορθοδόξου Ἐκκλησίας, νὰ προτάξω ὀλίγα τιμὰ καὶ περὶ τοῦ πεπνυμένου καὶ μεγαλεπήβολου πράγματι Ἀρχιεπισκόπου καὶ Πατριάρχου Ἀθηναγόρα τοῦ Α'. Οὔτω πως γνωρίζοντες τὸ θεμέλιον τῆς ὅλης ὀργανώσεως καὶ τὴν ἐφαρμοσθεῖσαν ὑπὸ τοῦ αἰοιδίμου καὶ σεπτοῦ ἀνδρὸς μέθοδον τῆς διοικήσεως, ὡς διεχάραξε αὐτήν ὁ σοφὸς οὗτος ἐκκλησιαστικὸς Ἡγέτης, θὰ κατανοήσωμεν πληρέστερον καὶ τὴν μετ' Αὐτὸν θαυμαστὴν ἐξελικτικὴν ἀνοδικὴν πορείαν τῆς ἐν Ἀμερικῇ Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας.

Ἡ Ἐκκλησία ἡ Ἑλληνορθόδοξος εἶχεν ἀνάγκην πρῶτιστα πάντων ὀργανώσεως, καταστατικῆς διαρθρώσεως καὶ μεθοδικῆς διακοινοτικῆς διοικήσεως διὰ τῆς συνεργασίας κληρικῶν καὶ λαϊκῶν. Ἐπρεπε νὰ τεθῶσιν εἰς ἐφαρμογὴν ἐσωτερικοὶ Κανονισμοὶ μιᾶς ἐκάστης Κοινότητος. Ἐπρεπε νὰ ἀντιμετωπισθῶσι τὰ πολὺπλοκα προβλήματα ἐκκλησιαστικῆς εὐταξίας, πειθαρχίας καὶ τάξεως, μάλιστα ὕστερα ἀπὸ μίαν ἀταξίαν καὶ ἀναταραχὴν, πολιτικῆς ὕφης, ἣτις εἶχε διαιρέσει τὴν Ὁμογένειαν εἰς δύο ἀντικρυς ἀντιμαχομένας μερίδας, πρὸ καὶ μετὰ τὸ 1920. Ἐπρεπεν ἐπίσης νὰ ἀντιμετωπισθῇ τὸ πρόβλημα τῆς εἰδικῆς θεολογικῆς καὶ ἱερατικῆς μορφώσεως τῶν πρὸς ἱερωσύνην ἐκλεγομένων καὶ μάλιστα ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ γενικώτερον πρόβλημα τῆς Παιδείας. Ἀλλὰ καὶ τὸ κοινωνικὸν καὶ φιλανθρωπικὸν ἔργον τῆς Ἐκκλησίας ἀπῆτει ἄμεσον διοργάνωσιν, μάλιστα πρὸς ἀντιμετώπισιν τῆς ἀποκαταστάσεως πτωχῶν μεταναστῶν, ἀσθενῶν, γερόντων καὶ πολλῶν ἄλλων. Ἡ Ἀρχιεπι-

σκοπή ἐθεώρει προσέτι καθήκον της, ὅπως φροντίζη καὶ διὰ τοῦς νέους, οὔτινες ἤρχοντο εἰς τὴν ᾿Αμερικὴν πρὸς μετεκπαίδευσιν. Τέλος, καθήκον εἶχεν ἡ ᾿Αρχιεπισκοπή νὰ ὀργανώσῃ τὰς δημοσίας σχέσεις αὐτῆς πρὸς τὰς λοιπὰς πολιτικὰς ἐξουσίας καὶ πρὸς τὰς κατὰ τόπους δημοσίας ᾿Αρχὰς καὶ κατ' ἐξοχὴν πρὸς τὰς λοιπὰς χριστιανικὰς ᾿Εκκλησίας, ἀκόμη καὶ πρὸς τὰς ξένας θρησκείας πρὸς ἐξασφάλισιν τοῦ ἀμοιβαίου σεβασμοῦ καὶ τῆς ἀπαραιτήτου ἀνθρωπίνης ἀλληλεγγύης τῶν ἐν τῇ αὐτῇ Χώρα βιούντων διαφόρου προελεύσεως λαῶν, φυλῶν καὶ ἔθνῶν, ἵνα τὴν ἐν ἀρχῇ ἀνεκτικότητα τούτων διὰ τὸν Ἑλληνα μετανάστην ἀπὸ μέρους τῶν γηγενῶν, διαδεχθῇ ἡ ὁμόψυχος συναδελφότης καὶ ἡ συμπατριωτικὴ διάθεσις, φιλαλληλία καὶ συνεργασία. Πάντα ταῦτα καὶ ἀκόμη περισσότερα προβλήματα διὰ τὴν Ἑλληνικὴν Ὅμογένειαν καθήκον εἶχεν ὁ νέος ᾿Αρχιεπίσκοπος νὰ μελετήσῃ, νὰ ἀντιμετωπίσῃ καὶ νὰ ἐξεύρῃ τὰς ὀρθὰς λύσεις.

Ἐχομεν ἐκ τῆς ἱστορίας ἅπτὰ παραδείγματα, κατὰ τὰ ὁποῖα εἰς τὰς δυσκόλους διὰ τοῦς Ἑλληνας στιγμὰς, ὁ πανάγαθος Θεὸς ἐκτείνει χεῖρα βοηθείας, ἵνα σώσῃ τὸν ἐμπερίστατον πιστὸν λαόν του ἐκ τῶν δυσχερειῶν ἢ καὶ τῶν κινδύνων πρὸς τὸν ἀπειλοῦν. Καὶ εἰς τὴν προκειμένην περίστασιν τῆς Ἑλληνορθοδόξου Ἐκκλησίας, ἰδοὺ ὅτι ἡ Θεία Πρόνοια, «τοῖς ἀφύκτοις δικτύοις τοῦ Ἁγίου Πνεύματος», ὡς λέγει καὶ ὁ Μέγας Βασίλειος, εἴλκυσε τὸν ἀπὸ Κερκύρας καὶ Παξῶν Μητροπολίτην Ἀθηνῶν διὰ νὰ ἀναλάβῃ τὸ μέγα ἔργον τῆς διαποιμάνσεως τοῦ ἐν ᾿Αμερικῇ Ἑλληνικοῦ στοιχείου. Οὗτος, ἅμα τῇ ἀναλήψει τῶν ὑψηλῶν καθηκόντων του ἐν τῇ ᾿Αρχιεπισκοπῇ τῆς ᾿Αμερικῆς, ἐπελήφθη ἄνευ καθυστερήσεως τῆς διοργανώσεως τοῦ διοικητικοῦ συστήματος τῆς ᾿Αρχιεπισκοπῆς, ἐκ τῆς ὁποίας ὥστερ πηγῆς θὰ ἐξεχύνοντο πᾶσαι αἱ δραστηριότητες τῆς ποιμαντικῆς του δεοντολογίας καὶ τῆς πνευματικῆς του δικαιοδοσίας. Ὀλίγας ἡμέρας ἀπὸ τῆς ἀφίξεώς του ὀργανώνει Κληρικολαϊκὰς συνελεύσεις. Ἐκδίδει 12 Κανονισμούς, ρυθμίζοντας τὰ τῆς λειτουργίας τῆς ᾿Αρχιεπισκοπῆς, ἥτοι τῶν Γραφείων της, τῶν πνευματικῶν δικαστηρίων, τὰ τῆς ἱεραποστολῆς, τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων, τὰ τῆς Ἐκπαιδεύσεως γενικῶς, τὰ τῶν Συμβουλίων τῶν Κοινοτήτων καὶ πολλῶν ἄλλων τομέων. Καὶ συνεχίζει ἀδιακόπως, χωρὶς ἀνάπαυλαν, νυκτὸς καὶ ἡμέρας ἐργαζόμενος ὁ μεγαλεπήβολος Πρωθιεράρχης, ἀγωνιζόμενος τὸν καλὸν ἀγῶνα ὑπὲρ τῆς Ὅμογενείας, ὑπὲρ τῆς Ἑλληνορθοδόξου Ἐκκλησίας, ὑπὲρ τοῦ ποινοῦ του, ὑπὲρ τοῦ μέλλοντος τῆς πνευματικῆς ἀνταυγείας τῆς ᾿Αρχιεπισκοπῆς του. Μέγα ὑπῆρξε τὸ ἔργον τοῦ Μεγάλου Ποιμενάρχου ἐν ᾿Αμερικῇ καὶ διὰ τὴν συναδέλφωσιν ὄλων τῶν «Ἐθνικῶν» λεγομένων ὁμοδόξων Ἐκκλησιῶν. Ἀλλὰ τὸ ἄξιον θαυμασμοῦ καὶ ἀλήστου μνήμης ἔργον τοῦ Μεγάλου τούτου ὀραματιστοῦ καὶ ρέκτου ᾿Αρχιεπισκόπου ὑπῆρξεν ἡ ὀργάνωσις ὑπ' αὐτοῦ τῆς Παιδείας πρὸς ἑλληνοπρεπῆ μόρφωσιν καὶ πρὸς ἀνάπτυξιν ἠθους μεταξὺ τῶν

Νέων τῆς Ὁμογενείας καὶ πρὸς ἀνάδειξιν Ἑλληνορθόδοξου Κλήρου ἐν Ἀμερικῇ, φορέως Ἑλληνικῆς Συνειδήσεως, Ἑλληνικῶν Παραδόσεων καὶ διατηρήσεως τῶν Ἑλληνικῶν ἠθῶν καὶ ἐθίμων. Καὶ τὸ μέγιστον ἐπίτευγμα τοῦ προνοητικοῦ καὶ σοφοῦ Πρωθιεράρχου, ὑπῆρξεν ἡ ἀπόφασις ἰδρύσεως Ὁρθόδοξου Θεολογικῆς Σχολῆς, ἱστορικῆς πράγματι σπουδαιότητος διὰ τὸ μέλλον τῆς ἐν Ἀμερικῇ Ὁμογενείας. Ἐν ἔτει 1937 ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηναγόρας προέβη εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ ἐσωτερικοῦ Κανονισμοῦ τῆς Σχολῆς. Προκρίνεται δὲ ὡς τόπος λειτουργίας τῆς Σχολῆς τὸ Πάμφρετ Σέντερ τῆς Κορνεκτικιότης, μὲ πρῶτον Διευθυντὴν-Σχολάρχην τὸν ἀοίδιμον Πρωτοσύγγελλόν του καὶ ὕστερον Ἀρχιεπίσκοπον Θαυατείρων Ἀθηναγόρα Καββάδα.

Ἀλλὰ τί πρῶτον καὶ τί δεύτερον νὰ ἐξάρωμεν ἐκ τῆς πολυσχιδοῦς καὶ ἀξιοθαυμάστου δράσεως τοῦ καταπληκτικοῦ εἰς εὐγενεῖς ἐπιδιώξεις καὶ εἰς ἱστορικὰς ἐπιτεύξεις Μεγάλου τούτου Ποιμενάρχου; Ἰσχνὴν ἔκθεσιν καὶ λίαν περιληπτικὴν προσεπαθήσαμεν νὰ παράσχωμεν πρὸς ὑμᾶς. Καὶ μάλιστα, ἵνα δώσωμεν τὴν εὐκαιρίαν καὶ εἰς τὸ πολὺν δημόσιον νὰ γνωρίσῃ μεθ' ἡμῶν τὴν πεφωτισμένην Μορφήν ἐνὸς ἀνδρὸς σοφοῦ, ἀξιοθαυμάστου καὶ ἀληθοῦς Ἡρώος! Διὸ καὶ ἡ Θεία Πρόνοια ἀνύψωσεν Αὐτὸν καὶ ἐπὶ τῆς Κορυφῆς τῆς Ὁρθοδοξίας, ὡς Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην. Τὰ μεγάλα ἐπιτεύγματά Του καὶ ὡς Πατριάρχου, ἄλλοι πρὸ ἐμοῦ ὕμνησαν. Ἡμεῖς σταματῶμεν εἰς τὴν μεγαλειώδη δρᾶσιν αὐτοῦ ὡς Ἀρχιεπισκόπου Ἀμερικῆς.

Ἀλλ' ἡ θεώρησις τῆς προσωπικότητος τοῦ Ἀθηναγόρα προεβλήθη, ἵνα ὡς ἀπὸ πηγῆς καὶ ἀφετηρίας γνωρίσωμεν καὶ ἐκτιμήσωμεν τὴν περαιτέρω ἐξελικτικὴν πορείαν τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀμερικῆς ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν τῶν δύο συνεχιστῶν τῶν ἔργων τοῦ Ἀθηναγόρα, ἦτοι τοῦ ἀπὸ Κορυθίας ἀοίδιμου Μιχαήλ, ἱκανωτάτου καὶ τούτου Πρωθιεράρχου, μεγάλα καὶ θαυμαστά ἐπιτελέσαντος· ἀλλ' ἐντελῶς ἰδιαίτερος τοῦ καὶ σήμερον τιμωμένον ὑπὸ τῆς Ἀκαδημίας καὶ τιμῶντος διὰ τῆς παρουσίας του τὴν εἰδικὴν ταύτην δημοσίαν Συνεδρίαν τῆς Ὀλομελείας, Σεβασμιωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀμερικῆς, Βορείου καὶ Νοτίου Κυρίου Ἰακώβου! Θεωρῶ ἐμμαντὸν εὐτυχή, διότι ὁ πανάγαθος Θεὸς μὲ ἠξίωσε τὴν 1 Ἀπριλίου 1959, ἀπεσταλμένος ἀπὸ τοῦ προηγουμένου ἔτους ὑπὸ τῆς τότε Κυβερνήσεως τοῦ Σεβαστοῦ Προέδρου κυρίου Καραμανλή, ἵνα διδάξω ἐν τῇ Θεολογικῇ Σχολῇ τοῦ Μπρούκλαϊν ἐν Βοστώνῃ καὶ εἰσηγηθῶ τὰ δέοντα περὶ ἀναπτύξεως τῆς Σχολῆς· μὲ ἠξίωσε, λέγω ὁ Θεός, νὰ συνορθάσω τότε μετὰ τῶν ἐκλεκτῶν ἀντιπροσώπων τῆς Ὁμογενείας τὴν πανεόρτιον Τελετὴν τῆς ἐνθρονίσεως τοῦ Σεβασμιωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἰακώβου ἐν Νέα Ὑόρκῃ. Ἀλλὰ θεωρῶ ἔτι εὐτυχέστερον ἐμμαντὸν διὰ τὴν σήμερον ἡμέραν, διότι καὶ πάλιν ὁ Θεὸς μὲ ἠξίωσε νὰ σταχυολογήσω ὀλίγα τινὰ ἐκ τῶν ἐπιτευγμάτων τούτου, τοῦ πράγματι ἀξιολογωτάτου ἔργου, τοῦ ἀξίου συνεχιστοῦ τῶν προκατόχων του.

Ὁ Βακχυλίδης ὁ ποιητής, ὁ ἀνεπιὸς τοῦ ποιητοῦ Σιμωνίδου (470 π.Χ.) εἰς τὰ «ὕπορχήματά» του λέγει: «Αὐδία μὲν γὰρ λίθος μανύει χρυσόν, | ἀνδρῶν δ' ἀρετὰν σοφίαν τε παγκρατῆς ἐλέγχει ἀλάθεια» (στχ. 22)! Καὶ ἡ «παγκρατῆς Ἀλάθεια» εἶναι ὅτι καὶ Ὑμεῖς, Σεβασμιώτατε, ὑπήρξατε οὐ μόνον συνεχιστῆς τῶν ἔργων τῶν δύο ἀοιδίμων προκατόχων Σας, ἀλλ' ἅμα καὶ πρωτοπόρος νέων, λίαν ἀξιοθαμμάτων ἐπιτευγμάτων. Κυρίως ὅμως, ἰχνηλατῶν ἐπὶ τῶν ἐπιτευγμάτων τοῦ Μεγάλου καὶ ἐνδόξου Ἀρχιεπισκόπου καὶ Πατριάρχου Ἀθηνῶν τοῦ Α', Ὑμεῖς διηρῶναι ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον καὶ κατεστήσατε εὐρεῖαν τὴν Λεωφόρον τὴν συνδέουσαν τὴν Γενέτειραν τῶν Ἀποδήμων Ἑλλήνων διὰ δεσμῶν ἀκαταλύτων, τόσον πνευματικῶν καὶ ἐκπολιτιστικῶν, ὅσον καὶ πρὸ πάντων, ἐθνικῶν! Ὑμεῖς ἐδώκατε εὐρύτεραν ἔννοιαν εἰς τὸν ὄρον τῆς «Ὁμογενείας» καὶ ἐνεπνεύσατε τὴν ζωηρὰν ἀναβίωσιν τῆς προγονικῆς Ἑλληνικῆς Ἰθαγενείας διὰ τῆς ἐμφυτεύσεως τῆς Ἑλληνολατρίας, ὑπὸ τῆς ὁποίας καὶ Ὑμεῖς ἐμφορεῖσθε. Εἶναι λοιπὸν καὶ ἀπὸ μέρους ἡμῶν καθήκον, ὅπως ἐξάρωμεν τὰ ἐπιτεύγματά Σας. Δὲν θὰ μακρηγορήσω. Δι' ὅσων θὰ ἐκθέσω ἀποβλέπω κυρίως εἰς τὴν ἀπὸ μέρους ἡμῶν ἀναγνώρισιν τῆς προσωπικότητός Σας, ἀλλὰ καὶ πρὸς ἀντλήσιν ἀναλόγων διδαγμάτων. Ὁ τῶν καλῶν δημιουργῶν αὐτοπροβάλλεται διὰ τῶν ἀξίων ἔργων του. Ἀλλὰ τὸ εὐρύτερον κοινὸν ποὺ δὲν γνωρίζει τὴν δρᾶσιν καὶ τὰ ἔργα τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Σας, ἔχει ἀνάγκην ἐνημερώσεως, ἵνα μὴ παρασύρεται εἰς κρίσεις ἀδικαιολογήτους, ἀλλὰ νὰ ἀποφαίνεται ἀξιολογικῶς περὶ τῶν ἔργων τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Σας, τὰ ὁποῖα τόσον συγκινοῦν καὶ ἡμᾶς ἐν Ἑλλάδι.

Ἐπὶ τῶν ἡμερῶν Ὑμῶν, ἦτοι κατὰ τὸ διάστημα τῆς ὑπὲρ 25ετοῦς δρᾶσεως Ὑμῶν ὡς Ἀρχιεπισκόπου ἐν Ἀμερικῇ, ἡ διοίκησις ὀργανωθεῖσα ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν Ὑμῶν, διηρέθη ἐμπεριλαμβάνουσα δέκα Ἐπισκοπᾶς, αἵτινες ἀποτελοῦν τὴν Ἱερὰν Σύνοδον, καλουμένην ἐκάστοτε ὑφ' Ὑμῶν πρὸς μελέτην ποικίλων θεμάτων. Ἡ δὲ Ἀρχιεπισκοπὴ ἐμπεριλαμβάνει σήμερον τὰ ἑξῆς τμήματα: 1) Τὸ διοικητικόν, 2) τὸ Ληξιαρχικόν, 3) τὸ Οἰκονομικόν, 4) τὸ Ἐκπαιδευτικόν καὶ Κατηχητικόν, 5) τὸ Διαφωτιστικόν καὶ ἐκδοτικόν, 6) τῶν Δημοσίων καὶ Διεκκλησιαστικῶν Σχέσεων, 7) τὸ Κοινωνικῆς Προνοίας, 8) τὸ τῆς Φιλανθρωπίας, 9) τῶν Ἐρᾶνων, 10) τὸ Τμήμα τῶν Λαϊκῶν, 11) τὸ τῆς Φοιτητικῆς Νεολαίας (GOYA), 12) τῶν Ἀρχείων, 13) τῆς Διεκπεραιώσεως, 14) τῆς Μεταναστεύσεως καὶ 15) τῶν Κατασκηνώσεων. Εἰς τὰς Η.Π.Α. ὑπάρχοντες σήμερον 486 Κοινοτικοὶ Ναοὶ μὲ 563 Ἐφημερίους. Ἀπόμαχοι 72 καὶ Διάκονοι 7. Ἰδιαιτέρας μνείας ἀξία εἶναι τὰ Ἐκπαιδευτικὰ Ἰδρύματα καὶ τὰ Σχολεῖα. Καὶ πρῶτον τὸ Ἑλληνικὸν Κολλέγιον (Hellenic College, 50 Goddard Ave. Brookline. M.A. 02146, U.S.A.), πανεπιστημιακοῦ ἐπιπέδου ἐκπαιδευτικὸν Ἴδρυμα, ἔργον τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἰακώβου, διὰ

τὸ ὁποῖον εἰσηγήθη ἐν εἰκοσέτι μου τὸ 1959. Γίνονται δεκτοὶ φοιτηταὶ καὶ φοιτήτριαι ἀπόφοιτοι Ἀνκείων. Φοίτησις τετραετής. Δεύτερον σπουδαιότατον Ἰδρυμα εἶναι ἡ Ἱερά Θεολογικὴ Σχολὴ τοῦ Τιμίου Σταυροῦ (Holy Cross Greek Orthodox School of Theology, 50 Goddard Ave. Brookline M.A. 02146, U.S.A.). Ἰδρῦθη καὶ λειτουργεῖ, ὡς εἴπομεν, ἀπὸ τοῦ 1937 πρὸς καταρτισμὸν Θεολόγων Ἱερέων. Γίνονται δεκτοὶ ἀπόφοιτοι τοῦ Ἑλληνικοῦ Κολλεγίου καὶ ἄλλων Παν/μίων [κατέχοντες δίπλωμα Bachelor of Arts]. Φοίτησις τριετής. Εἰς τὸν αὐτὸν χρόνον τῶν δύο τούτων ἐκπαιδευτικῶν Ἰδρυμάτων λειτουργεῖ καὶ τὸ «Μαλλιῶτερον Πολιτιστικὸν Κέντρον», ὅπερ οἱ ἀοίδιμοι ἐκ Κρήτης Ἑλληνες Κώστας καὶ Μαρία Μαλλιῶτη ἴδρυσαν, διαθέσαντες πᾶν ὅ,τι ἀπέκτησαν κοπιᾶσαντες ἐν ζωῇ, καὶ διὰ τὸ ὁποῖον ἔργον ἡ Ἀκαδημία ἀπένευμε δικαίως τὸ «Χρυσὸν Μετάλλιον» εἰς τὸ ἀοίδιμον ζεῦγος. Ὑπάρχει καὶ ἡ Ἀκαδημία τοῦ Ἁγίου Βασιλείου, ἥτις ἀπὸ τοῦ 1973 συνεχωνεῖται μετὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ Κολλεγίου.

Περὶ τῆς Ἑλληνικῆς Παιδείας τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς λεχθήτωσαν τὰ ἐξῆς: Σκοπὸς τῆς Παιδείας εἶναι ἡ «συστηματικὴ προσπάθεια νὰ μεταδοθῇ εἰς τοὺς Νέους καὶ εἰς τοὺς μαγελιετέρους ἢ πνευματικὴ κληρονομία, τῆς ὁποίας στοιχεῖα εἶναι ἡ Ἑλληνικὴ Γλῶσσα, τὰ ἦθη καὶ ἔθιμα, ὡς ἐπίσης αἱ ὑγιεῖς παραδόσεις τῆς Ἑλληνικῆς οἰκογενείας. Οἱ διάφοροι τύποι σχολείων εἶναι οἱ ἐξῆς: 1) 23 ἡμερήσια Ἑλληνοαμερικανικὰ σχολεῖα μὲ πλήρες ἀγγλικὸν καὶ ἑλληνικὸν Πρόγραμμα. 2) Εἰς τὰ 14 ἐν ὄλῳ ἡμερήσια σχολεῖα εἶναι προσηρητημένα δύο Νηπιαγωγεῖα καὶ ἑξατάξια δημοτικὰ σχολεῖα, ὅπως καὶ γυμνάσιον. 3) 399 Κοινοτικὰ ἀπογευματινὰ σχολεῖα μὲ 1014 διδασκάλους καὶ διδασκαλίσσας καὶ 26.231 μαθητὰς καὶ μαθητρίδας. Εἰδικαὶ ὑπηρεσίαι μεριμνοῦν διὰ τὴν ἔκδοσιν τῶν διδακτικῶν βιβλίων, ὅπως καὶ διὰ τὴν ἐκλογὴν καὶ τὴν τοποθέτησιν τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ προσωπικοῦ. Διὰ τὴν κατηχητικὴν παιδείαν λειτουργοῦν 518 Κατηχητικὰ σχολεῖα, ὅπως καὶ 186 τμήματα ἐνηλίκων μὲ 6.150 διδασκάλους καὶ 64.753 μαθητὰς. Σὺν ἐπὶ τούτοις διοργανώθη ὑπὸ τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς ἡ Φιλανθρωπία καὶ ἡ Πρόνοια εἰς ἑνδεκα ἰδιαιτέρους κλάδους. Μέλη τῶν Ἰδρυμάτων τούτων εἶναι 35.000 περίπου. Ἐτερον Ἰδρυμα εἶναι ἡ Φιλόπτωχος Ἀδελφότης Κυριῶν. Ἐπίσης τὸ Ταμεῖον συνταξιοδοτήσεως τοῦ ἱεροῦ Κλήρου καὶ τοῦ προσωπικοῦ τῆς ἱεράς Ἀρχιεπισκοπῆς. Λειτουργεῖ ἐπίσης τὸ Ταμεῖον Ἀλληλοβοηθείας Ἑλλήνων Ὀρθοδόξων Διδασκάλων. Ὑπάρχον ἐπίσης «Ἱερατικοὶ Σύνδεσμοι», ἡ Πατριαρχικὴ Σταυροπηγιακὴ Μονὴ τῶν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου, ἡ ἐν Malbis Plantation, Daphne, Alabama, μεθ' ἱεραποστολικῶν Κέντρων. Τὸ Κέντρον τοῦτο καὶ τὴν Μονὴν εἶχον τὴν χάριν νὰ ἐπισκεφθῶ μετὰ τοῦ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου τὸ 1959 καὶ νὰ θαυμάσω τὰ καλὰ ἔργα καὶ σπουδαῖα, ἅτινα ἐπετέλεσεν

ἡ Ἀδελφότης τῶν πρότερον Μακρακιστῶν ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν τοῦ ἐκ Καλαβρῦτων μοναχοῦ-Μακρακιστοῦ Μάβη καὶ ὕστερον τοῦ ἱατροῦ Παπαγεωργίου. Πρὶν ἢ περατώσω τὰ ἐν περιλήψει ἔργα τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς, πρέπει νὰ μνημονεύσω καὶ τὸ «Ἴονικὸ Χωριὸ» παρὰ τὸ Βαρθολομιὸ τῆς Ἠλείας ἐν Πελοποννήσῳ, ἔνθα Ἑλληνο-αμερικανόπαιδες — ἄρρενες καὶ θήλειαι — τῆς Βορείου, τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς καὶ τοῦ Καναδά διέρχονται τὸ θέρος εἰς τὰς θερινὰς Κατασκηνώσεις, τὰς ὑπὸ τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς ἰδρυθείσας καὶ ὀργανωθείσας.

* * *

Δι' ὅσων χωρὶς πλατειασμοὺς ἀνέφερα διὰ τὰ πράγματι θαυμαστὰ ἔργα καὶ τὰς λοιπὰς δραστηριότητας τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀμερικῆς, ἠθέλησα νὰ δώσω ἀπλῶς μικρὰν γεῦσιν τῆς εὐρύτητος τῶν καθηκόντων καὶ τῶν δραστηριοτήτων τοῦ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀμερικῆς. Πλεῖστα ἐκ τῶν Ἰδρυμάτων εἶναι ἔργα τῆς ἐμπνεύσεως, τῆς ἀκαμάτου δραστηριότητος καὶ τοῦ ζήλου τοῦ νῦν Πρωθυεράρχου τῆς ἐν Ἀμερικῇ Ἑλληνορθόδοξου Ἐκκλησίας. Ὡς εἶπομεν, ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀμερικῆς Ἰάκωβος εἶναι πράγματι ὁ συνεχιστὴς τοῦ Μεγάλου Ἠγέτου καὶ πρώτου ὀργανωτοῦ τῶν ἐκκλησιαστικῶν Κοινοτήτων αἰοιδίμου Ἀθηναγόρα τοῦ Α', ὅπως καὶ τοῦ ἀπὸ Κορινθίας ἀειμνήστου Μιχαήλ. Ὅμως δὲν εἶναι ὑπερβολὴ νὰ λεχθῇ ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία ἐν Ἀμερικῇ εὗρεν ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ Σεβ. Ἰάκωβου τὸν ἄξιον ὀργανωτὴν τῆς Ἑλληνορθόδοξου Ἐκκλησίας καὶ τὸν ἰκανώτατον πνευματικὸν Ἠγέτην τῶν 3.000.000 (τριῶν ἑκατομμυρίων) Ἑλληνικῆς καταγωγῆς καὶ προελεύσεως Ὀμογενῶν, διὰ τῶν ὁποίων ἡ δύναμις τῆς Ἑλληνορθόδοξου Ἐκκλησίας γίνεται αἰσθητὴ εἰς ὅλα τὰ πεδία τῆς ἀνθρωπίνης δραστηριότητος — πνευματικῆς, ἐπιστημονικῆς, κοινωνικῆς, οἰκονομικῆς, ἀκόμη καὶ πολιτικῆς ἐπιρροῆς. Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἰάκωβος, γαλουχηθεὶς καὶ ἀνατραφεὶς ἐν τοῖς κόλποις τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, γεννηθεὶς δὲ ἐν τῇ Ἑλληνικῷ τάτῃ καὶ ἱστορικῇ Νήσῳ τῆς Ἰμβρου ὑπὸ ξένην νῦν κυριαρχίαν, φέρει ἔμφυτον τὴν Ἑλληνολατρείαν. Ἡ Ἑλληνολατρεία τούτου ἐμπνέει καὶ καθοδηγεῖ τοῦτον εἰς ἀγῶνας συνεχεῖς ὑπὲρ τῆς διασφαλίσεως τοῦ συνδέσμου μεταξὺ τῶν Ὀμογενῶν καὶ τῆς Γενετείρας. Ἡ Ἑλληνολατρεία Του ἐμπνέει τοῦτον καὶ ὑπὲρ τῶν Ἐθνικῶν Δικαίων τῆς Ἑλλάδος. Εἰς στιγμὰς κρίσιμους διὰ τὸ ἔθνος, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἰάκωβος κινεῖ τοὺς πάντας, ὅπως ἢ φωνῇ τῆς ἀδικουμένης Ἑλλάδος ἀκουσθῆ ὑπὸ τῆς Μεγάλης Συμμάχου Χώρας καὶ ὅπως εἰς τὰς ἀξιώσεις καὶ ἀρπακτικὰς διαθέσεις μιᾶς γείτονος Χώρας ἐπικρατήσῃ ἢ διὰ τῶν Διεθνῶν Συνθηκῶν κεκρωμένη ὀριακὴ τοποθέτησις τῆς Ἑλλάδος. Εἶναι γνωστὰ αἱ ἀγωνιώδεις μετ' ἀφοσιώσεως ἐνέργειαι τοῦ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου καὶ τῶν Ὀμογενῶν μας ὑπὲρ τῆς δικαίας λύσεως τοῦ Κυπρια-

κοῦ προβλήματος καὶ τῶν ἐκ τοῦ Κυπριακοῦ συναπτομένων προβλημάτων. Δὲν εἶναι ὑπερβολὴ νὰ λεχθῆ ὅτι σήμερον ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀμερικῆς, τῇ βοήθειά τῆς θανμασίως δρώσης Ὁργανώσεως ΑΧΕΠΑ καὶ τῶν πολυαρίθμων ἄλλων ἐπὶ μέρους ποικίλων Ἐνώσεων, δύναται νὰ ἐπηρέασῃ τὴν πολιτικὴν ἡγεσίαν τῆς φίλης ὑπερατλαντικῆς Χώρας ὑπὲρ τῶν δικαίων τοῦ Ἔθνους ἡμῶν, Ἀπόδειξις τῆς δυνάμεως τῆς Ἐλληνορθόξου Ἐκκλησίας εἶναι καὶ ἡ ἐπίσημος ἀναγνώρισις ταύτης ὑπὸ τῆς Ἀμερικανικῆς Κυβερνήσεως, ὡς τετάρτης Ὁρησκεντικο-εκκλησιαστικῆς Ἀρχῆς, ὁμοῦ μετὰ τῆς Προτεσταντικῆς, τῆς Καθολικῆς καὶ τῆς Ἑβραϊκῆς. Καὶ τοῦτο εἶναι ἔργον καὶ ἐπίτευγμα μεγάλης σημασίας τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἰακώβου. Ἀλλ' ὁ Ἀρχιεπίσκοπος διακρίνεται ὡς ἔχων ὄχι μόνον σπάνια ἡγετικά χαρίσματα, ἀλλὰ καὶ σπανίαν μόρφωσιν, ἐξ ἧς καὶ ἡ διεθνὴς προβολὴ τῆς προσωπικότητός του.

Διὸ καὶ ἡ Ἀκαδημία Ἀθηνῶν ἀπεφάσισεν ὁμοφώνως, τῇ εἰσηγήσει τῆς Γ' Τάξεως, ὅπως ἀπονείμῃ εἰς Αὐτὸν τὸ « Χρυσοῦν Μετάλλιον », τὴν Ἀνωτάτην δηλαδὴ τιμητικὴν διάκρισιν, ἐπὶ τῇ 25ετηρίδι τῆς ἀναρρήσεως Αὐτοῦ εἰς τὸν Ἀρχιεπισκοπικὸν Θρόνον τῆς ἐν Ἀμερικῇ Ἐλληνορθόξου Ἐκκλησίας, ἅμα δὲ καὶ διὰ τὰς ἀόκνους προσπαθείας Αὐτοῦ ὑπὲρ τῆς φιλιότητος Ὁμογενείας, τῆς συσφίξεως τῶν Ἐλληνοαμερικανικῶν σχέσεων καὶ μάλιστα ὑπὲρ τῶν ἐθνικῶν δικαίων τῆς Ἑλλάδος. Ἀνεδείχθητε, Σεβασμιώτατε, ὡς λέγει ὁ ἀπόστολος τῶν ἐθνῶν Παῦλος (Α' Τιμ. 4, 12), « τύπος τῶν πιστῶν ἐν λόγῳ, ἐν ἀναστροφῇ, ἐν ἀγάπῃ, ἐν πνεύματι, ἐν πίστει ». Ὅθεν ἀπὸ καρδίας εὐχόμεθα, ὅπως ὁ Θεὸς διαφυλάττῃ ὅσον μήκιστα τὰ ἔτη τῆς Ἀρχιερατείας Σου, πρὸς δόξαν Αὐτοῦ, τῆς Ἐλληνορθόξου ἐν Ἀμερικῇ Ἐκκλησίας καὶ πρὸς διασφάλισιν τῆς συνεχῶς αὐξανομένης καὶ ἰσχυροποιουμένης φιλιότητος Ὁμογενείας ἐν τῇ Μεγάλῃ, τῇ κραταιᾷ καὶ φίλῃ αὐτῇ Χώρᾃ!